MAASEUDUN TULEVAISUUS
Verkko: maaseuduntulevaisuus.fi
Facebook: facebook.fi/maaseuduntulevaisuus
Twitter: @maastul

PÄÄKIRJOITUS

Ruokavientiin lisää eväitä

Suomi kuuluu Venäjän ja EU:n välisen kauppasodan suurimpiin häviäjiin. Venäjän asettamasta tuontikiellosta kärsii erityisesti elintarviketeollisuus ja ruuan alkutuottajat. Suomalais-venäläisen kauppakamarin mukaan elintarvikkeiden ja elävien eläinten vienti Suomesta Venäjälle laski alkuvuoden aikana 75 prosenttia.

Vaikka päättäjät ovat tiedostaneet, että yhdessä EU-tasolla sovituista pakotteista ja niistä seuranneista vastapakotteista pitää kantaa solidaarisesti vastuu, ovat EU:lta Suomelle tulleet korvaukset olleet vain murusia todellisiin menetyksiin verrattuna.

Venäjän tuontikielto vaikuttaa suomalaiseen elintarvikeketjuun vahvasti myös välillisesti, koska Euroopassa on nyt tarjolla paljon halpoja ruokaeriä, jotka etsivät uusia markkinoita. On muodostunut ostajan markkinat, jota kauppa käyttää hyväkseen kilpailuttaessaan tavarantoimittajia.

Elintarvikkeiden viennin loppuminen Venäjälle on entisestään pahentanut ruokatasetta, koska tuonti on samaan aikaan edelleen kasvanut.

» Tilaisuuteen pitää tarttua rohkeasti.

Suomen elintarviketase oli viime vuonna 2,6 miljardia euroa alijäämäinen. Tuonnin arvo oli viime vuonna 4,2 miljardia euroa. Kymmenen vuotta sitten tuonnin arvo oli 2,3 miljardia.

Kehitys näyttää jatkuvan samansuuntaisena. Kuluvan vuoden ensimmäisen vuosipuoliskon aikana alijäämää kertyi Tullin tilastojen mukaan 1,4 miljardia euroa.

Suuri osa tuontielintarvikkeista on sellaisia, joita Suomessa ei voida tuottaa, mutta esimerkiksi juustojen tuonti on kasvanut merkittävästi. Jotakin tuonnin sisällöstä kertoo myös, että eniten elintarvikkeita tuodaan Saksasta, Ruotsista ja Alankomaista.

Ponnisteluja suomalaisten elintarvikkeiden viennin edistämiseksi on toki tehty, mutta tulokset ovat olleet vaatimattomia. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö vientiponnisteluja pitäisi jatkaa.

Suomalaista ruokaa markkinoidaan maailmalle muun muassa Team Finlandin yhteyteen perustetun Food From Finland -vientiohjelman avulla. Tavoitteena on kaksinkertaistaa suomalaisten elintarvikkeiden vienti vuoteen 2020 mennessä ja synnyttää alalle 5 000 uutta työpaikkaa.

Yhteiskunnan mahdollisuudet edistää elintarvikkeiden vientiä ovat rajalliset. Tästä syystä kaikki mahdollisuuksiin on tartuttava aktiivisesti.

EU-tasollakin on herätty siihen, että jäsenmaita pitää innostaa elintarvikkeiden vientiin EU-alueen ulkopuolelle. Viime viikolla Suomessa vieraillut Euroopan komission laatupolitiikasta vastaava johtaja Diego Canga Fano kertoi, että EU moninkertaistaa ruuan menekinedistämishankkeiden rahoituksen. (MT 30.10.)

Canga Fanon mielestä Suomelle uusien markkinoiden etsiminen on erityisen tärkeää, koska Venäjän tuontikiellon vaikutukset tuntuvat täällä eniten. Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikaisen (kesk.) mukaan EU:n linjaukset tukevat Suomen tavoitetta.

EU myöntää ensi vuodeksi 111 miljoonaa euroa elintarvikkeiden vienninedistämiseen. Tulevaisuudessa rahamäärä on tarkoitus kasvattaa vuositasolla 200 miljoonaa euroon.

Aikaisemmin EU-rahaa on Suomessa käytetty tiedostus- ja menekinedistämishankkeisiin kotimaassa, mutta vientiin rahaa on haettu viimeksi kymmenen vuotta sitten.

EU:n vienninedistämisrahaa ei ole jyvitetty maakohtaisesti, vaan sitä jaetaan hakemusten perusteella suoraan Brysselistä. Suomalaisten elintarvikeyritysten on syytä olla asialla, koska Maaseutuviraston ylitarkastajan Eveliina Virtasen mukaan Italia, Ranska ja Tanska ovat aktiivisia hakijoita.

Maa- ja metsätalousministeriön ylitarkastajan Petri Koskelan mielestä parhaiten vienti lähtisi vetämään ja EU-rahaa saataisiin hyödynnettyä, jos Suomessa tehtäisiin yhteistyötä. Yritykset voisivat esimerkiksi yhdessä hakea viennissä tärkeän nimisuojan muun muassa kauralle, metsämustikalle tai saunapalville.

Suomalaisten elintarvikeyrityksillä on nyt hyvät mahdollisuudet päästä erikoistuotteilla vientimarkkinoille hyödyntämällä tarjotut mahdollisuudet. Tilaisuuteen pitää tarttua rohkeasti.

Metsä kantaa investointeja

Biotalous kiinnostaa investointikohteena kansainvälisesti. Suomi on tällä hetkellä yksi parhaista kohteista metsäteollisuuden investoinneille koko maailmassa, sillä täällä on kannattavaa ja turvallista toimia, MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila totesi MTK:n metsävaltuuskunnan kokouksessa viime viikolla. (MT 30.10.)

Toimiva puukauppa edellyttää kuitenkin eri osapuolten välistä luottamusta markkinoilla. Jotta uudet investoinnit saavat tarvitsemansa raaka-aineen kotimaasta, koko ketjun pitää pystyä puhaltamaan yhteen hiileen.

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Päätoimittaja: Mikael Pentikäinen
Toimituspäälliköt: Jussi Martikainen, Tiina Taipale
Julkaisija: Viestilehdet Oy
Jätä uutisvinkki: uutispaallikot@mt1.fi
Anna palautetta: toimitus@mt1.fi

Maaseudun Tulevaisuus on maa- ja metsätaloustuottajain äänenkannattaja. Se pitää maaseudun ja sen elinkeinojen puolta sekä huolehtii maaseudun henkisestä ja taloudellisesta hyvinvoinnista.

VIERAILIJA

Valtakunnankatujat

”Rahaliitto oli uljas hyppy tuntemattomaan, joka on toistaiseksi epäonnistunut surkeasti. EMU perustui toiveajatteluun ja oli sellaisena vain kauniilla säällä merikelpoinen laiva.”

Nämä lauseet tuskin tulevat meille EU-kriitikoille yllätyksenä, mutta Sixten Korkman osaa tehdä oman valtakunnankatumuksensakin ulkopuolisen oloisesti. Ekonomisti on kirjoittanut kirjan (Väärää talouspolitiikkaa), jossa etupäässä puolustellaan ekonomisteja (ja Sixten Korkmania) poliitikoilta. Hyvä ja paha erottuvat: Me ekonomistit varoitimme Euroopan talous- ja rahaliiton ongelmista. Poliitikot eivät sitä ymmärtäneet. Vakuudeksi löytyy kirjoittajan oma kriittinen teksti Suomen EU-kansanäänestyksen jälkeisiltä viikoilta.

Minä olen poliitikko enkä pappi ja siksi en anna Sixtenille armahdusta muutaman hätäisesti vedellyn ave maria -rukouksen hinnalla. Korkman ei ole kuka tahansa ekonomisti. Hän oli ratkaisevina vuosina Suomen tasavallan korkeana virkamiehenä valmistelemassa raha- ja integraatiopolitiikkaamme. Hän toimi Brysselissä euromaiden ryhmän Ecofinin päällikkönä. Väitän, että yhdellä Korkmanilla oli saman verran vaikutusvaltaa Suomen EU-politiikkaan kuin puolella eduskuntaa. Jos hän olisi viroissaan painavasti sanonut, että tämä homma menee pieleen, niin jarrupoljinta olisi painettu ajoissa.

Sinällään Korkmanin arviot euron taipaleesta ja tehdyistä virheratkaisuista ovat hyvin kohdalleen osuvia. Mutta missä nämä puheet olivat silloin kun asiasta päätettiin?

Voin kuulostaa katkeralta, mutta kun EU-jäsenyyteen päädyttiin kansanäänestyksellä lokakuussa 1994, olivat kriittiset puheenvuorot harvinaisia. Suomalaisille uskoteltiin, että olemme liittymässä Euroopan yhteisöön, jossa lähinnä puuhaillaan kauppa- ja maatalouspolitiikan kysymysten parissa. Tätäkin enemmän uskoteltiin, että Neuvostoliiton romahtaminen avasi aikaikkunan länteen, jonne on turvallisinta hypätä nyt, kun siihen on mahdollisuus.

» Matka eurooppalaisiin ytimiin kuviteltiin turvapaikaksi idän uhalta.

EI EU:lle -kansanliikkeessä yritimme tuoda esille, että tässä nielaistaan Maastrichtin sopimus karvoineen kaikkineen. Polku yhteiseen rahaan ja yhteiseen rahapolitiikkaan oli näkyvästi viitoitettu. Pienillä resursseillamme toimme tänne aihetta pöyhimään joitakin ulkomaisia ekonomistejakin – myönnän, olivat laidasta laitaan. Mutta kotimaassa vaiettiin. Elinkeinoelämä ja ammattiyhdistysliike löysivät hetkeksi toisensa ja hehkuivat eurooppalaista onneaan.

Näkyvin ekonomisti oli SAK:n Peter J. Boldt, jonka tehtävänä oli sabotoida herkintä kipukohtaa, maatalousneuvotteluja. Hänestä emme olekaan kansanäänestyksen jälkeen kuulleet.

Oman markan ja rahapolitiikan menettäminen olisi tarkemmalla harkinnalla voitu vielä Ruotsin tavoin torjua 1998. Tässä kohtaa asiasta tuli poliittisempi. Elettiin demarivallan kliimaksia ja tahtipuikkoja heiluttelivat Paavo Lipposen ja Martti Ahtisaaren kaltaiset lännettäjät. Hallitusrintama oli ylileveä ja opposition muodosti käytännössä vain keskusta. Niinistön kokoomukselle ja Lipposen demareille oli helppoa löytää toisensa. Markka meni ja kriisin siemenet kylvettiin. Hämmentävää on, kuinka vähällä mainitut herrat ovat tästä ratkaisusta päässeet.

Euro oli myös demarin ja kokkarin Nato. Matka eurooppalaisiin ytimiin kuviteltiin turvapaikaksi idän uhalta.

Ekonomistit olivat edelleen vaitonaisia. Etlan toimitusjohtaja Vesa Vihriäläkin lausui hiljan syntymäpäivähaastattelussaan, että sitä euro-epäilystä olisi pitänyt huutaa kovempaa. Riskejä vähäteltiin, mahdollisuuksia korostettiin.

Eurokriisi ei ole ohi, vaikka sitä analyseeraa jo ekonomistikin. Katumukseen on toinenkin mahdollisuus. Professori Korkman voisi käydä allekirjoittamassa tohtori Paavo Väyrysen kansalaisaloitteen kaksoisvaluuttaan siirtymisestä. Voisi Vihriäläkin niin tehdä.

Kovat jälkisanat vaativat myös kovia tekoja. Paavon katumuspalvelu on vähän kuin sisällissodan totuuskomissio isänmaalle.

Tai no niin, ainakin se kaivattu keskustelu voisi viimein alkaa.

TIMO KAUNISTO
talonpoika
Alastarosta
timo.kaunisto63
@gmail.com

RAHIKAINEN

TOIMITTAJALTA

Kotona mies on kakkonen

Tänään alkoi Miesten viikko. Se huipentuu isänpäivään, jonka kunniaksi Suomessa on liputettu vuodesta 1987. Äitejä alettiin liputtaa 40 vuotta aiemmin.

Tämä kertoo jotain miesten asemasta. Työelämässä nainen jää yhä usein jalkoihin, mutta kotona asetelma on päinvastainen. Siellä mies on kakkonen.

Jos pikkuvauvan äiti käy yksin kaupassa, kysytään, mihin hän on lapsensa jättänyt. Tuore isä voi kulkea ilman ihmettelyä. Yksivuotiaan äiti herättää töihin palatessaan kauhistusta, mutta vastasyntyneen isältä kysytään puolihuolimattomasti isyysloman pitämisestä.

Televisiossa näkyi vasta mainos, jonka avausrepliikki kuului: ”Miehelle arki yhdenkin lapsen kanssa voi olla päätä särkevää, mutta entäs, kun lapsia on viisi?” Ongelma ratkesi, kun mies turrutettiin lääkkeellä.

Yleisön reaktio voisi olla mielenkiintoinen, jos lääkettä kaipaisi äiti. Naiset saavat pääroolit kuitenkin toisenlaisista kemikaalimainoksista.

Koko ikäni televisiossa on näytetty, kuinka onnellinen äiti ihastelee puhdasta pyykkiä kuraisten lasten kirmatessa ympärillä. Kyllä elämä on ihanaa, kun pesuaine tekee valkoisesta valkoisen!

Onnellisuuteen vaaditaan aika paljon muutakin, enkä tiedä yhtään miestä, joka pärjäisi lasten kanssa naisia huonommin. Heille pitää vain antaa mahdollisuus.

Miespuolisia huippukokkeja on maailma pullollaan, mutta silti kotona kokkaavaa miestä pidetään harvinaisuutena.

”Isä kokkaa”, julisti naistenlehti otsikossaan. Miltä kuulostaisi, jos isän paikalla olisi äiti? Ei miltään. Sellaista juttua ei olisi tehty, koska aihetta ei pidetä normaalista poikkeava ilmiönä.

Media pyrkii pehmentämään mieskuvaa mainitsemalla haastatteluissa, jos mies siivoaa, ruokkii lastaan tai itkee. Tulos voi kuitenkin olla päinvastainen kuin on tavoiteltu: Perinteisesti naisiin liitettyjä ominaisuuksia korostamalla miehestä tehdään normista poikkeava kummajainen. Samalla vahvistetaan perinteistä mielikuvaa, jonka mukaan normaali mies on edelleen karski äijä, jolle herkistyminen ja kodinhoitoon osallistuminen ovat yhtä kuin kuohinta.

Ei naisten ruuanlaitosta tai lastenhoidosta erikseen mainita – tai mainitaanpas: silloin, kun nainen ei niitä tee.

Esimerkit vahvistavat naisen roolia ykkösvanhempana, arjen pyörittäjänä, jolla on valta arvostella toista sukupuolta. Matti on kyllä hyvä isä ja auttaa kotitöissä, Maija kehuu. *Auttaa?!*

Naiset puhuvat miehistä usein kuin lapsista tai koirista, hieman höppänistä naisen pikkuapureista, jotka tekevät asiat hassusti (lue: väärin). Naisporukassa asialle naureskellaan ja äänensävyssä on pehmeää sarkasmia, ehkä sääliäkin, mutta kun tilanne kotona on päällä, sävy on säälimätön.

Ei mieheltä kysytä, miten hänen puolisonsa pärjää äitinä. Jos mies erehtyisi arvostelemaan vastakkaisen sukupuolen vanhemmuutta, olisi julistettava maanlaajuinen hälytystila.

Kyse on pienistä asioista, joilla on valtavan iso merkitys.

Se, kuinka sukupuolet esitetään mediassa, vaikuttaa siihen, mitä pidämme normaalina. Ilmiö ei rajaudu vain vanhemmuuteen, vaan se sävyttää myös työelämää ja koko yhteiskuntaa.

Vaikka kuvittelemme Suomen olevan suhteellisen tasa-arvoinen maa, sukupuoli määrittää pitkälti kaikkea. Mielikuvat muotoutuvat sitä mukaa, keitä me toimittajat haastattelemme, mitä kysymme ja mitä sitaatteja valitsemme. Jos miesvaltaiseen alaan liittyvässä jutussa haastatellaan naista, aiheena on liian usein sukupuoli, ei hänen edustamansa ala.

Lopuksi annan tehtävän: piirrä tai pyydä lastasi piirtämään maanviljelijä.

Kuinka monen paperiin ilmestyi nainen?

PIIA MATIKAINEN
piia.matikainen@mt1.fi

LEHTIKATSAUS

Neuvotteluihin meininkiä

Työmarkkinaneuvottelujen taktikointivaihe on takana. Nyt tarvitaan jo tekemisen meininkiä, **Ilkka** vaatii.

”Työmarkkinajärjestöissä on tarvittu liikahduksia ja vastaantuloja kaikissa leireissä. Hallituksen selkeästi määrittelemät esitykset lomien lyhentämisestä, lomarahojen leikkauksesta, arkipyhien muuttamisesta palkattomiksi vapaapäiviksi ja ensimmäisen sairauspäivän palkattomuus olivat riittämättömiä sekä SAK:lle että EK:lle.”

”SAK katsoo voivansa pitää jäsenistönsä puolta paremmin omalla palkkamaltillaan. EK uskoo saavansa tuttujen työmarkkinajohtajien neuvotteluissa läpi useampia omia tavoitteitaan.”

Makkaraakin voi syödä

Punaisen lihan nosto syövän aiheuttajana samalle listalle tupakan kanssa aiheutti suuren kohun Suomessa. Kyse ei kuitenkaan ole mistään uudesta ja ihmeellisestä asiasta, **Etelä-Suomen Sanomat** huomauttaa.

Lehden mukaan prosessoidun ja punaisen lihan terveysvaaroista on puhuttu jo pitkään.

”Asiantuntijoiden neuvoista on otettu opiksi, sillä lihan kulutuksen painopiste on siirtynyt valkoiseen lihaan.”

”Kannattaa huomata, ettei suosituksissa kielletä mitään ja kukaan ei ole sanonut, että lihan tai makkaran syönti pitäisi lopettaa. Oleellista on popsittujen makkaroiden määrä.”

Kurjaa aikaa lihanjalostajille

Eläinsuojelijoiden videot toivat esille julmuuksia, joita tavallinen kaupunkilainen ei osaisi kuvitellakaan tapahtuvan suomalaisessa lihanjalostuksessa, **Turun Sanomat** kirjoittaa.

”Voidaan oudoksua, ettei Evira tiedä, mitä teurastamoissa todella tapahtuu. Se maksaa palkkaa tarkastuseläinlääkäreille, joita on 16 teurastamossa, myös Sastamalassa ja Paimiossa.

Viranomaiset sanovat tomerasti, että eläinlääkärit eivät enää valvo teurastuksia. He katsovat päältä, että teurastamoiden omavalvonta toimii. Nyt nähdyin tuloksin.”